

PHÁT HUY SỨC MẠNH KHỐI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN BẢO VỆ AN NINH, TRẬT TỰ TRONG KỶ NGUYÊN PHÁT TRIỂN GIÀU MẠNH, THỊNH VƯỢNG CỦA DÂN TỘC

ĐINH NGỌC HOA (*)
TRƯỜNG VĂN KHANH (**)

Tóm tắt: Bài viết phân tích làm rõ hơn những thời cơ và thách thức đang đặt ra đối với an ninh, trật tự của đất nước ta trong kỷ nguyên mới. Từ đó, đề xuất các giải pháp nhằm phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, tranh thủ tối đa thời cơ, đẩy lùi, ngăn chặn, hóa giải các nguy cơ, góp phần bảo vệ vững chắc an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội trong kỷ nguyên phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc.

Từ khóa: Bảo vệ an ninh quốc gia; đại đoàn kết toàn dân; kỷ nguyên phát triển của dân tộc.

Abstract: The article analyzes and clarifies the opportunities and challenges facing our country's security and order in the new era. From there, it proposes solutions to promote the strength of the great national unity bloc, maximize opportunities, repel, prevent, and neutralize risks, contributing to firmly protecting national security and social order and safety in the era of prosperous and powerful national development.

Keywords: Protecting national security; great national unity; era of national development.

Ngày nhận bài: 21/4/2025

Ngày biên tập: 09/5/2025

Ngày duyệt đăng: 19/5/2025

1. Vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin về vai trò sức mạnh của quần chúng nhân dân, kế thừa truyền thống trọng dân, “nước lấy dân làm gốc” trong lịch sử, với niềm tin vững chắc vào khả năng, sức mạnh to lớn của Nhân dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Khi nhân dân giúp đỡ ta nhiều thì thành công nhiều, giúp đỡ ta ít thì thành công ít, giúp đỡ ta hoàn toàn thì thắng lợi hoàn toàn”⁽¹⁾. Người yêu cầu lực lượng Công an nhân dân “phải dựa vào dân, không được xa rời dân. Nếu không thế thì sẽ thất bại”⁽²⁾; “Các chú cảnh giác thôi chưa đủ mà phải dựa vào dân, làm cho nhân dân cùng cảnh giác và giúp đỡ mình, đơn vị mình trong công việc”⁽³⁾. Do đó, trong bảo vệ an ninh, trật tự, từ việc nhỏ

đến việc lớn, từ hoạt động công khai đến hoạt động bí mật, từ hoạt động phòng ngừa đến hoạt động phát hiện, đấu tranh, xử lý tội phạm đều phải dựa vào Nhân dân, phát huy sức mạnh to lớn của toàn dân.

Trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đã đề ra nhiều chủ trương, biện pháp lãnh đạo, tổ chức nhiều hình thức tập hợp, phát huy khối đại đoàn kết toàn dân bảo vệ an ninh, trật tự thành các phong trào cách mạng, phong trào thi đua yêu nước, tạo nên sức mạnh to lớn để toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta vượt qua mọi khó khăn, thử thách, thực hiện thắng lợi cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc, xây dựng và phát triển đất nước. Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng khẳng định: “Thế trận lòng dân được chú trọng; thế trận quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân, nhất là trên các địa bàn chiến lược, trọng điểm, được củng cố vững chắc”⁽⁴⁾.

(*) Thiếu tướng; PGS.TS, Hiệu trưởng Trường Cao đẳng An ninh nhân dân I, Bộ Công an
(**) TS; Trường Cao đẳng An ninh nhân dân I, Bộ Công an

2. Hiện nay, đất nước ta đang bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ rõ: “Đó là kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên giàu mạnh, kỷ nguyên thịnh vượng dưới sự lãnh đạo, cầm quyền của Đảng Cộng sản, xây dựng thành công nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Mọi người dân đều có cuộc sống ấm no, hạnh phúc, được hỗ trợ phát triển, làm giàu; đóng góp ngày càng nhiều cho hòa bình, ổn định, phát triển của khu vực và thế giới, cho hạnh phúc của nhân loại và văn minh toàn cầu”⁽⁵⁾. Tuy nhiên, thời cơ, vận hội vẫn có thể xuất hiện giữa những đột biến trong cục diện thế giới. Theo đó, vấn đề an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội của nước ta đang đứng trước những thời cơ và thách thức chủ yếu sau:

Thứ nhất, sự phát triển của khoa học và công nghệ, nhất là cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư tác động sâu sắc đến mọi mặt của đời sống xã hội.

Khoa học và công nghệ đã trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp trong nền sản xuất của nhân loại, do đó xuất hiện nhiều vấn đề toàn cầu, phi truyền thống như ô nhiễm môi trường, biến đổi khí hậu, nước biển dâng, buôn bán phụ nữ, trẻ em gái, đói nghèo mới, dịch bệnh... với những thách thức, ảnh hưởng tiêu cực mang tính bao trùm, không chỉ đe dọa một quốc gia dân tộc mà mang tầm ảnh hưởng khu vực và toàn cầu, trở thành vấn đề chung của nhân loại. Cùng với đó, các thế lực thù địch phản động, cơ hội chính trị, cực đoan sẽ gia tăng lợi dụng thành tựu khoa học và công nghệ hiện đại để chống phá Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ XHCN ở nước ta. Nhất là các thách thức đến từ không gian mạng đe dọa trực tiếp đến nền tảng tư tưởng của Đảng, văn hóa - xã hội, đạo đức, lối sống, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ với thủ đoạn tinh vi, tính chất, mức độ ngày càng gay gắt, quyết liệt hơn.

Thứ hai, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn ngày càng gay gắt, Việt Nam trở thành tâm điểm để bị lôi kéo, từ đó ảnh hưởng lớn đến an ninh quốc gia.

Sự điều chỉnh chiến lược của các nước lớn sẽ tác động sâu sắc, lâu dài đến an ninh,

phát triển của khu vực và toàn cầu. Điểm chung của cạnh tranh chiến lược trong kỷ nguyên mới là các nước đều đặt lợi ích quốc gia, dân tộc lên trên hết. Cạnh tranh gay gắt hơn về tính chất, sâu rộng hơn về quy mô và phức tạp hơn về đối tượng, thành phần cũng như đa dạng hơn về hình thức tiến hành. Trong bối cảnh đó, tính bất định, khó nhận diện, dự báo là đặc điểm nổi bật nhất trong cục diện chính trị - an ninh hiện nay và những thập niên tới. Tranh chấp lãnh thổ, chủ quyền biển, đảo trên thế giới, trong khu vực và trên Biển Đông cũng diễn ra gay gắt, phức tạp, chứa đựng nguy cơ đe dọa chủ quyền, an ninh quốc gia của Việt Nam.

Thứ ba, Việt Nam hội nhập toàn diện, sâu sắc hơn, có vị thế, vai trò ngày càng quan trọng hơn trong đời sống kinh tế, chính trị, văn hóa quốc tế.

Gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, quan hệ hợp tác quốc tế của Việt Nam đã đạt được những thành tựu hết sức to lớn. Đến nay, Việt Nam đã có quan hệ ngoại giao với 191/193 quốc gia thành viên Liên hợp quốc; là thành viên của hơn 70 tổ chức quốc tế và khu vực. Mở rộng quan hệ đối ngoại, hội nhập sâu sắc, toàn diện với thế giới đã đưa “vị thế, uy tín, vai trò của Việt Nam trong khu vực và trên thế giới ngày càng được nâng cao”⁽⁶⁾. Do đó, các thế lực thù địch sẽ lợi dụng việc mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế để gia tăng hoạt động gây sức ép, can thiệp, chống phá cách mạng Việt Nam. Các tổ chức phản động sẽ có những thời cơ, điều kiện gia tăng hoạt động vào nội địa ta; đồng thời đẩy mạnh hơn hoạt động hậu thuẫn, tài trợ liên kết với các đối tượng cực đoan chống đối, cơ hội chính trị ở trong nước nhằm hình thành lực lượng, tổ chức chính trị đối lập ở Việt Nam.

Thứ tư, đời sống xã hội của nước ta tiếp tục có những bước phát triển mạnh mẽ, toàn diện về chất.

Hiện nay, yêu cầu về quản lý, quản trị xã hội đặt ra nhiều thách thức to lớn đối với năng lực lãnh đạo của Đảng, hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành của Nhà nước và sức liên kết, bền vững của hệ thống chính trị. Đáng chú ý là, tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, “tự diễn biến”,

“tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên đã và đang là những thách thức đe dọa đến ổn định chính trị. Chính sách xã hội, an sinh xã hội, phúc lợi xã hội chưa thật sự phù hợp, chưa thật sự làm tốt vai trò kiến tạo, dẫn dắt; tình trạng khiếu nại, tố cáo, đình công, bất bình đẳng xã hội, chênh lệch mức sống... chưa được giải quyết căn bản, chứa đựng mầm mống của xung đột xã hội. Các vấn đề tôn giáo, dân tộc thiểu số còn nhiều phức tạp, tiềm ẩn nguy cơ mất ổn định xã hội, đặc biệt là sự xuất hiện các tư tưởng, đối tượng cực đoan, công khai chống đối chính quyền, kích động, lừa bịp, tập hợp quần chúng biểu tình, gây rối an ninh, trật tự có chiều hướng diễn biến phức tạp hơn.

Thứ năm, dân chủ xã hội chủ nghĩa và bảo đảm quyền con người ở nước ta ngày càng mở rộng và đi sâu vào từng lĩnh vực của đời sống xã hội.

Văn kiện Đại hội ĐBTV lần thứ XIII xác định: “Phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”⁽⁷⁾. Đây là sự khẳng định về xây dựng chế độ chính trị bảo đảm các quyền công dân, quyền con người, thực hiện quyền làm chủ thực chất của Nhân dân đối với Nhà nước và xã hội; là cơ sở chính trị, pháp lý vững chắc để tiếp tục mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm tốt hơn các quyền con người ở nước ta, đáp ứng yêu cầu công cuộc xây dựng, phát triển đất nước và hội nhập quốc tế trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Tuy nhiên, các thế lực thù địch vẫn đang “triệt để sử dụng chiêu bài “dân chủ”, “nhân quyền” để gây sức ép, can thiệp vào công việc nội bộ của ta; kích động hoạt động chống đối; tập hợp, phát triển “lực lượng dân chủ” nhằm hình thành tổ chức chính trị đối lập, thực hiện cách mạng màu để thiết lập chế độ đa nguyên, đa đảng ở Việt Nam”⁽⁸⁾. Cùng với đó, các thế lực thù địch sẽ gia tăng sức ép đối với chiêu bài “dân chủ, nhân quyền” để can thiệp vào công việc nội bộ của ta, hậu thuẫn cho hoạt động chống đối của các đối tượng thù địch ở trong nước.

3. Từ vai trò của quần chúng nhân dân đối với sự nghiệp cách mạng nói chung và đối với công tác bảo đảm an ninh, trật tự nói riêng; cùng với những phân tích về thuận lợi,

thách thức nêu trên, để bảo đảm hiệu quả vấn đề bảo vệ an ninh, trật tự của Tổ quốc trong kỷ nguyên phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

Một là, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa và quyền làm chủ của Nhân dân vào sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự.

Trọng tâm là mọi hoạt động của hệ thống chính trị, của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức phải phục vụ lợi ích của Nhân dân. Giải quyết hài hòa các quan hệ lợi ích trong xã hội, coi trọng giải quyết sớm, dứt điểm các mâu thuẫn xã hội từ địa bàn cơ sở; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; không ngừng cải thiện, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần và tạo điều kiện để Nhân dân thụ hưởng được thành quả của công cuộc đổi mới xây dựng CNXH ở nước ta. Hoàn thiện hệ thống chính sách xã hội, an ninh xã hội để đảm bảo cuộc sống tốt đẹp nhất cho từng người dân, đảm bảo không ai bị bỏ lại phía sau trong tiến trình phát triển của dân tộc. Huy động đông đảo đội ngũ trí thức tham gia bảo vệ an ninh, trật tự; ưu tiên đầu tư, phát triển hạ tầng, môi trường làm việc, nghiên cứu, đổi mới sáng tạo của trí thức; trong dụng, đãi ngộ thỏa đáng đối với nhân tài, các nhà khoa học có trình độ chuyên môn cao ở trong nước và nước ngoài.

Hai là, tăng cường tuyên truyền, giáo dục ý thức bảo vệ an ninh, trật tự đến mọi cán bộ, đảng viên và từng người dân.

Đảng ta nêu rõ: “Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của các cấp, các ngành, của mỗi cán bộ, đảng viên và người dân đối với nhiệm vụ tăng cường quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc”⁽⁹⁾ nhằm nâng cao nhận thức, ý thức cảnh giác cách mạng và khả năng “tự miễn dịch”, “tự đề kháng” và tinh thần sẵn sàng đấu tranh, ngăn chặn, vô hiệu hóa của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đối với các hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, các phần tử phản động, cơ hội chính trị, chống đối trong nước. Trọng tâm là hình thành xã hội học tập và ý thức tự giác học tập, rèn luyện bản lĩnh chính trị, ý thức cảnh giác cách mạng đối với

từng cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị và từng cán bộ, đảng viên, từng người dân đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ an ninh, trật tự.

Ba là, tập trung xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng; xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của Nhân dân, do Nhân dân và vì Nhân dân.

Củng cố vững chắc lòng tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, năng lực quản lý, quản trị, điều hành của Nhà nước, nhất là tại địa phương và tại địa bàn cơ sở. Đồng thời, tập trung khắc phục triệt để những hạn chế, yếu kém trong lãnh đạo, quản lý, điều hành; những sai phạm, tình trạng tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của một bộ phận cán bộ, đảng viên; giải quyết dứt điểm các mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu kiện trong nhân dân, không để bùng phát thành xung đột xã hội, không để các thế lực thù địch lợi dụng kích động, chống phá. Hình thành các thiết chế xã hội vững chắc, đặc biệt là thể chế chính trị, văn hóa, đạo đức, cấu trúc hệ thống doanh nghiệp lành mạnh, hoạt động kinh tế minh bạch, hiệu quả sẽ góp phần quan trọng không chỉ điều hòa xã hội mà còn bảo đảm hiệu quả quản lý, kiểm soát xã hội nhằm giải quyết tốt các vấn đề phức tạp, các xung đột xã hội nảy sinh, giữ vững ổn định chính trị, xã hội của đất nước.

Bốn là, nâng cao năng lực của lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh, trật tự, đặc biệt là lực lượng an ninh, tình báo, nghiên cứu chiến lược, hoạch định chính sách đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội trong kỷ nguyên mới.

Việc nhận diện các nguy cơ đe dọa an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội sẽ trở nên khó khăn, khó đoán định, khó dự báo hơn bao giờ hết. Do vậy, các lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội cần được tổ chức một cách khoa học, phù hợp với tình hình, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới, bảo đảm hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Mặt khác, lực lượng chuyên trách cần được củng cố, nâng cao bản lĩnh, nhận thức chính trị; quán triệt sâu sắc các quan điểm của Đảng về vấn đề

dân chủ hóa, đổi mới chính trị, đổi mới lãnh đạo, quản lý xã hội, về hội nhập, quan hệ quốc tế, về vấn đề quần chúng và công tác vận động quần chúng; nhạy bén trong phát hiện các nguy cơ đe dọa an ninh quốc gia, âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch và kịp thời tham mưu, xử lý các nguy cơ, thách thức này. Nâng cao năng lực dự báo, nhất là dự báo chiến lược, tham mưu với các cấp ủy đảng, chính quyền giải quyết hiệu quả các vấn đề chính trị, xã hội phức tạp nảy sinh, trong phối hợp lực lượng đấu tranh, ngăn chặn mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch.

Năm là, tăng cường đấu tranh ngoại giao, coi trọng và phát huy ngoại giao nhân dân và ngoại giao chuyên ngành trong bảo vệ an ninh, trật tự của Tổ quốc.

Có kế hoạch vận động tranh thủ sự ủng hộ của dư luận tiến bộ quốc tế, các nhân sĩ, trí thức có uy tín trong khu vực và trên thế giới, các diễn đàn đa phương và song phương để góp phần bảo vệ an ninh, trật tự của Tổ quốc; kiên quyết trấn áp đối với các tổ chức, đối tượng thù địch trong nước có hoạt động chống đối nguy hiểm, vi phạm pháp luật nghiêm trọng nhưng không để các thế lực có thể lợi dụng, kích động chống phá hoặc tạo cơ can thiệp vào công việc nội bộ của ta. Cần phân biệt rõ các đòi hỏi chính đáng của quần chúng nhân dân với âm mưu, hoạt động của địch; giữa các đối tượng thù địch với quần chúng bị kích động, lừa bịp, lôi kéo để có các biện pháp giải quyết phù hợp./.

Ghi chú:

(1),(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.270, tr.270.

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 13, sdd, tr.351.

(4),(6),(7),(9) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.68, tr.70, tr.112, tr.161.

(5) Xem <https://baochinhphu.vn/tong-bi-thu-to-lam-trao-doi-chuyen-de-ky-nguyen-phat-trien-moi-ky-nguyen-vuon-minh-cua-dan-toc-viet-nam>.

(8) Ban Bí thư, *Chỉ thị số 44-CT/TW ngày 20/7/2010 về công tác nhân quyền trong tình hình mới*.